

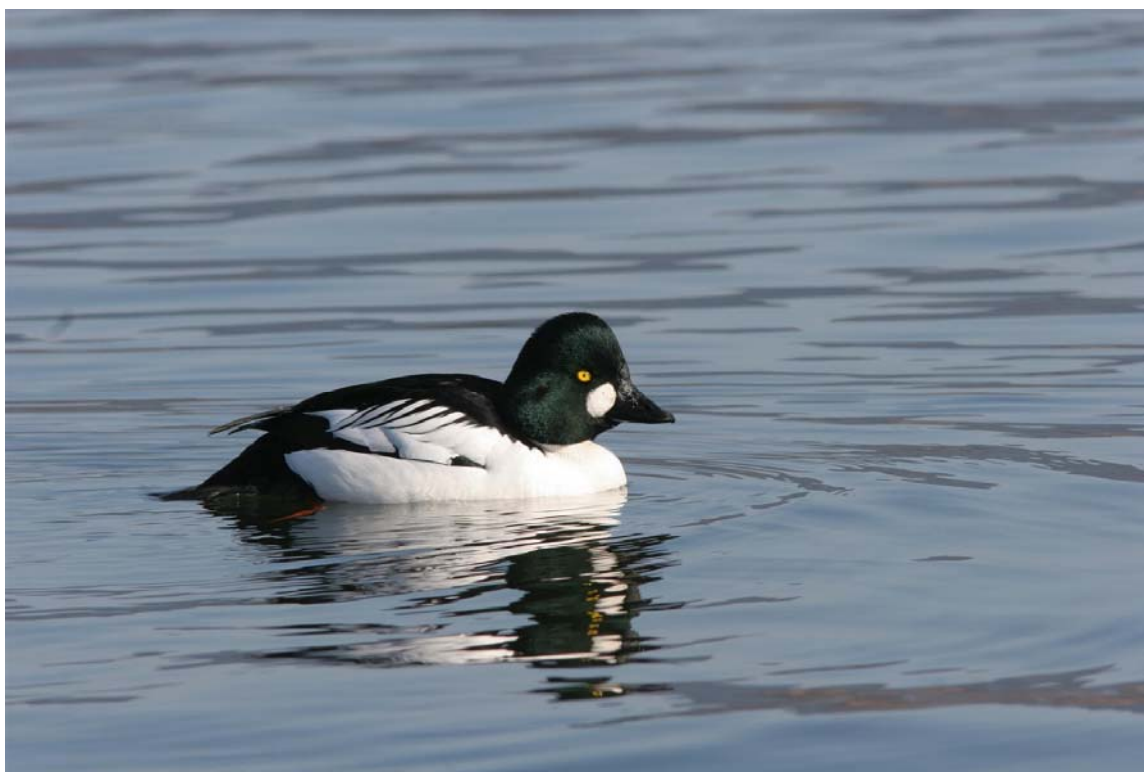

Biologisk mangfold

Røros lufthavn

Røros kommune, Sør-Trøndelag

BM-notat nr 1-2011

Dato: 07.09.2011

Røros lufthavn, Røros kommune – vurderinger av naturverdier

Bakgrunn:

Området ble kartlagt 06.09.2011 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, som ledd i generelle biologiske undersøkelser av Avinor sine lufthavner. Bare deler av området ble nå undersøkt, i forbindelse med enkelte utbyggingsplaner. Siden det ikke er registrert naturtypelokaliteter er det ikke laget en egen BM-rapport i Avinor s BM-serie. Det ble ikke gjort oppfølgende undersøkelser av fugl i 2012 da Avinor ikke ønsket å prioritere dette.

Metode:

Undersøkelsene omfatter biologisk mangfold, inkludert planter, dyr og naturtyper. Særlig vekt legges på verdifulle naturtyper etter DN-håndbok 13, samt rødlistearter. Under feltarbeidet høsten 2011 ble hovedvekten lagt på naturtyper og rødlistearter blant karplanter, lav, moser og sopp, mens informasjon om virvelldyr (pattedyr, fugl mv) i første rekke vil basere seg på eksisterende kunnskap, som hittil ikke er samlet inn.

Feltarbeidet begrenset seg til areal utenfor sperregjerdet rundt nordvestre del av rullebanen. Arealet på innsiden ble bare overfladisk betraktet fra utsiden. Det ble også gjort mer overfladiske vurderinger av potensialet for verdifulle naturtyper og arter i nærområdet. Det ble nå ikke tatt belegg eller andre registreringer av rødlistearter.

Det var svak vind og delvis overskyet under feltarbeidet. Tidspunktet vurderes som brukbart egnet til å fange opp karplanter, lav og moser, og teoretisk sett også for marklevende sopp. Det var for seint på sesongen til å registrere for eksempel hekkende fugl.

Eksisterende kunnskap er ikke samlet inn hittil.

Resultater:

Ingen verdifulle naturtyper ble påvist innenfor undersøkelsesområdet i denne omgang. En rødlisteart – varsler (NT) – ble observert i nordøstkant av området, ute på tangen mot elva. Dette er såpass seint på året at det ganske opplagt dreier seg om en omstreifende/trekkende fugl som bare ble sett på næringssøk.

Det er godt potensial for verdifulle naturtyper i våtmarkssystemet rett på nord- og nordøstsiden av undersøkelsesområdet, dvs kroksjøer, sand- og grusbanker og andre deler av flommarkssystemet her. Her er det nok også potensial for rødlistearter, særlig blant fugl og kanskje også elvebreddsinsekter.

Innenfor det undersøkte området vurderes potensialet for verdifulle naturtyper og rødlistearter for å være generelt nokså svakt. Det er en teoretisk mulighet for enkelte arter og en naturtype som "artsrik vegkant" i randsona helt inntil den asfalterte flystripa, men for øvrig virker engarealene for sterkt oppgjødslet til å være egnet. Heller ikke på utsiden mot sørvest virket miljøet lovende. Dels er det for fattig og dels for påvirket både av inngrep i nyere og eldre tider.

Figur 1. Det skal være mulig å se den observerte varsleren (NT) på bildet, som en grå flekk mot engarealet i bakgrunnen, der den sitter litt oppe i høyre del av bjørkekrattet på bildet. Foto: Geir Gaarder

Andre funn:

Ei jordugle ble skremt opp fra myr- og krattskog på sørvestsiden av sperregjerdet. Også den sikkert på trekk/næringssøk, og som en konsekvens av det fremdeles gode smånageråret i regionen. For øvrig 4 krikkender i hovedelva og et par sivspurv langs kanten. En god del bevergnag og enkelte stier ned mot elva.

Det meste av arealet rundt må karakteriseres som kunstmark, med asfalterte veier og enger som dels holdes i hevd og dels gror igjen. På sørvestsiden av rullebanen, både utenfor og innenfor sperregjerdet er det preg av tidligere tuet nedbørsmyr, som det har vært tatt ut torv fra tidligere, og som i nyere tid er vesentlig preget både av grøfter og omroting i marka som følge av sperregjerdet og andre inngrep knyttet til flyplassen. En del er i tydelig gjengroing med bjørkeskog av fattig type.

Skjøtsel og hensyn:

De påviste kvalitetene gir i liten grad grunnlag for å komme med tilrådinger om spesielle hensyn eller former for skjøtsel av naturverdiene i området. Det gamle myrområdet sørvest for rullebanen kan nok ha hatt verdier, men er såpass forringet at det ikke lenger tilsier spesielle hensyn til opprinnelige kvaliteter. Restaurering ville selvsagt vært positivt her, men da kanskje helst i form av å etablere dammer og andre former for våtmarksområder, samt fjerning av trær for å opprettholde et mest mulig åpent landskap.

Det kan være enkelte kvaliteter knyttet til fuglelivet, bl.a. på den noe gjengrodde, store enga nordøst for rullebanen (dvs nordvest for terminal-området), men dette må sjekkes opp nærmere til sommeren, og antas uansett ikke å være spesielt store.

Derimot er det ganske sikkert betydelige verdier knyttet til flommarkssystemet rett nord for flyplassområdet, og det er generelt viktig å unngå både direkte (som nedbygging og massetilførsel) og indirekte (som forurensning og utvidelser av flyplassområdet slik at for eksempel annen infrastruktur kommer ut i området) inngrep her.

Videre framdrift:

Det anbefales at det gjøres en nærmere undersøkelse av fuglelivet inne på flyplassområdet neste sommer. Samtidig bør flora og naturtyper innenfor sperregjerdet sjekkes nærmere ut, men dette antas å gå ganske raskt, da potensialet vurderes som lavt og begrenset til lett tilgjengelige partier nær asfaltert flystripe.

Hvis våtmarksområdet nord for flyplassen kan bli direkte eller indirekte berørt av aktiviteter og tiltak på flyplassen, eller på annen måte antas å ligge innenfor influensområdet til flyplassen, så er det viktig at dette området kartlegges skikkelig. Her bør dette ikke bare begrenses til fugleliv og naturtyper, men også omfatte registrering av elvebreddsinssekter på utvalgte steder.

Figur 2. Beversti ned til elva. Det er typisk med slike "renner" som dyrene har laget for enkelt å komme opp og ned den bratte elvekanten. Foto: Geir Gaarder

Figur 3. Et par små og store grøfter/kanaler drenerer flyplass-området ned til elva i sørvest. Det er i følge lokale folk på flyplassen ønskelig/aktuelt å bedre dreneringen ytterligere (primært med opprensning av eksisterende grøfter og kanaler). Foto: Geir Gaarder